

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.
Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyilt-tér: petsora 40 fillér.

Mozgalom az olasz borvám ellen.

Közgazdasági állapotaink jellemzésére már hosszú idő óta csak ezt az egy szót használhatjuk, hogy: válságos. Válságosnak mondják az ipart, a kereskedelmet, a mezőgazdaság helyzetét. Ez a jellemzés azonban nem helyén való. Válságos alatt az orvostudományban valamely súlyos betegség fordulópontját értjük, amelynek elérésekor eldőli a beteg ember sorsa vagy jobbra, vagy balra. Vagy belepusztul, vagy lábadozni kezd.

A mezőgazdaság, az ipar, a kereskedelem, egyáltalán minden nemzetgazdasági ág, csak úgy indulhat virágzásnak, ha érdekeit megvédi. Az államok e védelmet többféle alakban nyújtják: egyenes segélyezés, vagy pedig a külföldi verseny kellő távoltartása által, mely utóbbinak legcél szerűbb eszköze: a vám. Ott, ahol az államnak tartania lehet attól, hogy a külföldi versenyével akár az ipart, kereskedelmet, vagy mezőgazdaságot megkárosíthatja, sorompót állít, melyen csak megfelelő vám fizetése után szabad áthaladnia a külföldi terméknek vagy iparcikknek.

Fontos és felette hasznos intézmény tehát a vám s érthető, hogy a vám-intézmény berendezését alaposan meg kell fontolni, mielőtt életbe léptetik.

Valamely vidék létkérdése az általa

produkált termények értékesítésétől függ. A természettermények előnyös értékesítése első és fő tényezője a vidék anyagi- és ebből kifolyólag szellemi előbbrehaladásának is.

A Balatonvidék létkérdése, a most már nagy anyagi áldozatok árán felújított szőlők termésének oly piacot teremteni, ahol a boráért a kellő árt megkaphatja.

Ismeretes, hogy a múltban, a filloxera pusztítása miatt egy évtizeden keresztül alig tudtuk csak a helyi és vidéki fogyasztás igényeit kielégíteni; amely idő alatt az Olaszországra nézve kedvező borvám szülte azt, hogy évenként több millió korona értékű olasz bort hoztak be hozzánk.

Ámde az idő változott. Szőlőink nagy áldozatok árán felújítottak. Bortermelésünk kielégítő, de az olaszországi bor kedvező vámjával még mindig oly nagy mennyiségben jött hozzánk, hogy borainkat csak alacsony áron, vagy egyáltalán értékesíteni sem tudtuk.

Az Olaszországgal kötött régebbi vámszerződés lejártával megszűnt a kedvező vám az olasz borra és ekkor lépett életbe a nagymennyiségű behozatal megszorítására az újabb, reánk nézve kedvező vám.

Az Olaszországgal kötött borvám-szerződés értelmében 20 arany forint vám lett kölcsönös megegyezéssel megállapítva. Azonban, mint újabban a napilapokból értesülünk, a végleges

borvám-szerződés megkötése újabb kedvezményeket nyújtana Olaszországnak. Ezt engednünk nem lehet, nem szabad. Hatványozott ellentállást kell különösen nekünk, balatonmellékieknek kifejtenuk, mert létkérdésünk, jövőnk, mindenünk ettől függ. *Mi lesz velünk, ha oly kedvezmény nyújtatik Olaszországnak, mely az olasz bor behozatalának újabb utat enged? Hisz elveszünk, megfosztva kenyereinktől, amit ugyis fáradságos nehéz munkával tudtunk megszerezni.*

Ezt engednünk nem lehet, ez mindnyájunk közös érdeke, a Balatonmellékének úgy, mint az egész megyének, sőt az országnak. Első sorban pedig a miénk, mert mi lesz velünk, ha kenyeret adó természetményeinket egyáltalán nem, vagy csak olcsó áron kénytelenítettünk elköttyavetyélni? A vándorbotot vehetjük jobb hazát keresni.

Azért tehát munkára és egyesült erővel iparkodjunk érdekeink megvédelmezésében küzdeni és más semmi kedvezményt nem adni.

A mozgalom megindult nemcsak vidékünkön, hanem az egész megyében, sőt országosan is. Járásunkban folyó hó 24-én lesznek népgyűlések, ahol egy-egy előadó fogja a mozgalom célját ismertetni. *Tapolczán* folyó hó 24-én délelőtt fél 12 órakor a község-háza udvarán báró Puteány Géza előnkletével Vastagh János, délután 3 órakor *Köveskállán* Takács Jenő el-

T Á R C S A.

A mi nem bűn.

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczaja.

A Galambos familia megrögzött átka volt a tanulás mestersége. Nem is került ki közülük tudós ember sohasem, csak afféle gazdálkodók, a kik az Isten áldásából elégedelnek, duslakodnak.

Az öreg Galambos tehát, mikor az utra készítő elő fiát, előre tudta volt, hogy nem lesz abból se professzor, se fiskális, de még pap sem. Hanem úgy gondolkodott, ha már nem tanul az istenadta, legalább ismerje meg a világot, hogy ne maradjon olyan nagyon tudatlan, tapasztalatlan . . .

Azután megindultak . . .

A városban Galambos Dénes beállított Kerekes Józsi bognár mesterhez, a ki valamikor iskolatársa, jóbarátja volt s a kivel együtt került a tudományok szentelt csarnokát. Ott Galambos Dénes se szólt, se beszélt, csak letette Benczét, mert már előre megbeszéltek a fiu neveltetését s azután rövid szövegtés és egynemely áldás után, hazafelé hajtattott.

Bencze meg csak állt . . . Kezében a csomagjával, szemében az első könnyepekkel, most sajnálta csak, hogy elkeltett hagyonia szülőfaluját, meg a kis pajtásait, a kik tőle féltek mindig a legjobban.

Kerekes pedig rövidesen a szobába citálta

Benczét s ott megkezdte az ő első nevelési leckéjét. Előadta, hogy mi végből van ő itt, mit akar az ő apja és azután megkérdezte Benczétől, hogy:

— Tudod-e, mi a becsület?

Bencze gondolkodott előbb, de aztán rámondta, hogy: Tudom!

Rámondta, mert félt Kerekes uram szigorú ábrázatjától.

— Hát fráter, szoktál-e verekedni? No, szoktál látom az orrod hegyéről.

— A Kékes Pista volt tegnap az oka.

— Nem baj fiam! Verekedtél. Hát megtudod-e mondani, hogy bűn-e a verekedés?

Bencze megint csak megdöbönt a morózus bognár mestertől, azután féltibe mondta:

— Bűn hát!

— Számár vagy! Dixi: A verekedés az virtus . . . Hanem mond csak Bencze fiam, találsz-e egy néha napján egy-egy bagóvéget, a mit elszisz?

Nem akarta bevallani Bencze az igazságot, mert ha semmitsem, ezt csak bűnnek nézné az ő nevelő mestere.

— No, találtál! Latom az orrodról, hogy pipáltál már; kivetted az apád szájából a tajtékot, a mikor elaludt. Elszittad, aztán visszatoltad. Dixi! Hát bűn-e ez?

Bencze nagyot sanditot a bognárra, csudálkozott, hogy az így a veséjébe lát.

— No, felelj, fráter! Bűn-e ez?

— Bizony bűn! — sóhajtott a remegő Bencze.

— Számár vagy. Már, hogy volna az bűn, mikor az nem bűn. Az is csak virtus, semmi más.

Bencze nagyot nézett s aztán úgy gondolta, ha már ez se bűn, hát akkor neki gyöngyélete lesz itten.

— No most beszélj, lurkó! Bűn-e a lopás?

A mi Benczénk erre egyet gondolt. Ha se a verekedés, se a bagózás nem bűn, hát hogy lenne a lopás az.

— Már hogy volna az bűn!

— Dejszen fránya diákja, csak rajta érjelek a lopáson, szíjjat hasítok a hátadon. Most meg eriggy a szobádba, majd a Kata lányom bevezet. Eriggy Kata.

Bencze nem is ügyelt a kis boglyas liliomszálla, a ki olvadozva gondolt a kis syntaxis diákra, hanem betántorgott a vackába, ott ledült, átgondolta ezt az első leckét a verekedéstől — a lopásig.

Brrrr! a lopástól — az áztatott kötélig . . . azután elaludt . . .

Azontul Bencze járt az iskolába, szorgalmasan verekedett és bagózott.

Kerekes Józsi meg büszke volt a nevelt fiára, már előre örült, hogy milyen szép pár lesz a Katából, meg a Galambos Benczéből. A lurkónak csak simán ment az ötödikig. Az öreg Galambost majd fölfalta a csuda, hogy még nem bukott meg a fia, mert még ennyire egy Galambos se vitte a tudományban. Már számíthatni, fontolgtatni is kezdte,

nökle mellett dr. Kovács Vilmos, és ugyancsak ez időben *Balatonfüreden* Glazer Sándor elnökle mellett Handlery Gusztáv fogják a mozgalom célját ismertetni.

Felhívjuk tehát e járás minden szőlősgazdáját, hogy a népgyűlésekre elmenjen, hogy minél fényesebben és ünnepélyesebben nyilvánuljon a köztiltakozás a vidékünket fenyegető csapás ellen. Adjon kifejezést tiltakozásának. A jelenleg érvényben levő szerződésből semmit se engedjen. Ha szükséges lesz, úgy nyújtson kérvényt a népgyűlés a törvényhozáshoz; adja azt át egy minél számosabb tagból álló küldöttség. Meg kell ragadni minden eszközt a baj elhárítására, mert csak így fogjuk biztosíthatni létfenntartásunkat.

Egyébként im itt közöljük a mozgalom előkészítő bizottságának felhívását:

Vidékünk bortermelőihez!

Az Olaszországgal újból megkötendő kereskedelmi szerződés nagy veszedelemmel fenyeget bennünket, amennyiben az olaszok azon erőlködnek, hogy boraik lehetőleg a régi kedvezményes vám mellett legyenek hozzánk beszélthetők.

Ennek megakadályozására kell törekednünk, hogy nagy munka és áldozatok árán felújított szőlőnkkel együtt mi is tönkre ne menjünk!

Vidékünk fő, mondd egyedüli keresetforrása a bortermelés, és ha újból nyakunkra jön kedvezményes vám mellett az olasz bor, akkor létkérdésünkben lévén gyökeresen megtámadva, dacára kitartó, szorgalmunk, munkásságunk s tulfeszített nagy anyagi áldozatainknak, egy ijesztő elszegényedés küszöbére jutva, nem marad ránk nézve más megoldás, a vándorbotnál!

Hogy ez meg ne történhessék, hogy küzdelmes, de reánk nézve oly édes otthonunkat ne kénytelenítettünk el-

hagyni, emeljük fel tiltakozó szavunkat eme újabb merénylet ellen és jogosan felháborodott lelkünk mélyéből kiáltjuk: **Le az olasz borral!**

Jöjjünk össze. e vidék összes lakossága, Tapolczán a község háza udvarán folyó hó 24-én délelőtt fél 12 órakor, ugy Köveskállán folyó hó 24-én délután 3 órakor és Balatonfüreden ugyancsak folyó hó 24-én délután 3 órakor tartandó népgyűlések bármelyikére, amint az lakóhelyétől közelebb esik, hogy óhajaink és kívánságainknak méltó alakban adhassunk kifejezést!

Tapolcza, 1904. február hó.

Az előkészítő bizottság.

Kedvezményes áru szőlővesszőkiosztás.

Említettük annak idején, hogy a földmivélsügyi miniszter senkinek ingyenes vesszőt vagy ojtványt adományozni nem fog, hanem e helyett indokolt kérelemre kedvezményes áron juttat vesszőt és ojtványt mindazoknak, kik azt ingyenesen kérték. A kedvezmény pedig abból áll, hogy az I. osztályu sima vesszők ezrért 12 korona helyett 6 koronáért, a II. osztályu vesszők ezrért 6 korona helyett 3 koronáért, az I-ső osztályu gyökeres vesszőt 24 korona helyett 12 koronáért, a II. osztályu gyökeres vesszőt pedig 12 korona helyett 6 koronás kedvezményes áron engedélyezi. A teljesen jól forradt, de szépség hibában levő ojtványok pedig 40 korona árban lesznek kiosztva.

A kedvezményes árban szállított szőlővesszőkért 100 darabonként 12 fillér, a szőlőajtványokért pedig 100 darabonként 20 fillér csomagolási költség fizetendő. Nem különben a vevőt terheli a szállítási költség is. Akik mindezeket nem hajlandók megfizetni, a kedvezményben nem részesülhetnek. A kedvezményes áru vesszők és ojtványok oly szegénysorsu kis-

gazdák, illetőleg egyházak, lelkészek, tanítók között lett kiosztva, akiknek jövedelmi forrást a phylloxera által elpusztított szőlőjük adott. Kiosztásra kerül az egész megyében 225 ezer I. osztályu és 364 ezer II. osztályu sima Rip. portalis. 142 ezer I. osztályu és 74 ezer II. osztályu sima Vitis solonis. 174 ezer I. osztályu és 131 ezer II. osztályu sima Rupestris montikola vessző, ezenkívül 47,370 drb. gyökeres fás ojtvány.

Mindezekből járásunkban 50 ezer I. osztályu, 77 ezer II. osztályu sima Rip. portalis; 39 ezer I. osztályu, 20 ezer II. osztályu sima Vitis solonis; 46 ezer I. osztályu és 40 ezer II. osztályu Rupestris montikola sima vessző és 9120 drb. gyökeres fás ojtvány lesz kiosztva az említett kedvezményes áron. Az egyes községek kérelmezői együttesen kapják meg a kérelmezett vesszőt és ojtványt.

Ha tekintetbe vesszük, hogy eme kedvezmény a földmivélsügyi tárca megterhelhetése nélkül nem történhetik es épen azok részesülnek abban, kik legjobban reazorálnak: a hála elnem évülhető érzetével telik meg keblünk földmivélsügyi kormányunk iránt. És jól sejtjük, hogy eme vidékünk szerényebb szőlősgazdái iránt tapasztalt jóindulat kutforrását járásunk országgyűlési képviselője, Makkfalvay Géza földmivélsügyi államtitkár személyében találhatjuk meg, ki már ezzel is megmutatja, hogy vidékünk eminens gazdasági ágát szíven viseli és a legszerényebb anyagi helyzetben levő szőlősgazdának is lehetővé teszi kenyeret adó szőlőföldjének újbóli olcsó beültethetését.

Megjegyezzük még itt, hogy a tapolczai vincellériskola igazgatójának kerületében mintegy négy millió szőlővessző lett a rendes áron előjegyezve, ami ismét arra enged következtetni, hogy vidékünkön a szőlőművelés és szőlőrekonstrukció munkája még mindig tart és idővel talán még nagyobb szőlőterület lesz, mint

Bencze jövő életfolyását s arra való tekintettel, hogy az osztályban a legnagyobb gazfickó, veszekedő, furfangu híreben állott — fiskálisnak szánta.

De hiába! Galambos Bencze se kerülte ki a familia végzetét. Ha nem bukott meg, — hát kicsapták. Az egyre megy. Bár nem tett mást, mint a professor pipáját fenéig szitta ki, aztán meg sárga akáccal tölte meg, — de a töménél rajta vesztett.

Dictum-factum, rövidesen kitétek a szüret. Az öreg bognár-mester nagy méltatlankodással fogadta a kicsapás híret, úgy duruzsolt, szitkolódzott naphosszat a műhelyében. Azután vigasztalni kezdte a hazakészülő, elszontyorodott Benczét.

— Isten neki! Ügyet se vessél rá! Több eszed van neked, mint görög professzorodnak, aki a legbölcsebb ember híreben áll az egész collégiumban. Vállalj hivatalt, leszel te még olyan ur, mint a pápai legátus, ha nem külömb.

— Ez hatott! Bencze füttyörészve kipakolt és aztán rágyújtott egy kis pipa dohánnyra.

Az öreg Galambos egykedvűen fogadta a hírt. Ő tudta, hogy az egész familiában nem akad egy tudományos ember sem, mert az Isten nem akarja . . . mert őket nem arra alkották. Irt is, hogy jöjjön vissza Bencze, szükség van rá a tavaszi kubik-munkánál, hanem a mi Benczénk már hivatalt vállalt a vármegye-házán. — Így elégedtek hármas-

ban a Kerekes-házban. A bognár úgy szerette Benczét, mint az édes fiát, s akkor érezte, mennyire szívéhez nőtt ez a gyerek-legény, mikor az hazafelé akarta venni az utját. Ott volt még a Kata lánya is, aki olyan szép volt, mint a harmatos rózsaszáll, mikor még félig kikandikál a zöld leveles burokból.

Olyan szép volt s a mellett olyan szerelmes, mint amilyen gyönyörűséges. Így elégedtek. Bencze tanult, letette a vizsgáit kitűnően. Nem hiába mondta a jó bognár-mester:

— Bencze fiam téged az Ég is tudós embernek szánt.

Már a bajusza is szépen kinőtt, s olyan derek legény lett, mint annak a rendje. A hivatalában szerették. Dolgozott s a buzgalmat elég búsán honorálták. Egyszer azonban történt, hogy a legjobb barátja őt leszamarazta, mert nem vette észre, hogy milyen kincset rejteget az öreg bognár háza. Fölvilágosította, hogy hetedhétország tündére csak alkonyfény Kata hajnalpiros, hamma, orcájához képest. — Több se kellett Benczének. Délben, vagy egy félórával előbb rohant el a hivatalából, vágatott, mint a bolond, hazafelé. Föltárta az ajtót. Kata az ablaknál ült, patyolat ruhában s himezett. Bencze megállt az ajtóban s nézte, bámulta a leányt. Szerette volna haragjában kikaparni a szemét, hogy mindedig nem vette észre ezt a bűbajos szép leánykát.

Kata fölkel, s ki akart menni. De hiába! Bencze két kézre fogta s csókolta, mintha egy elaludt szenvedély gyult volna benne újabb lángra. Am ekkor lépett be Kerekes Józsi, a bognár mester uram. Benczének úgy hullott alá a karja mint a gutautótnak. Eszébe jutott az öreg első leckéje, a verekedés, a bagózás s a lopás.

A lopás! Szinte látni vélte, mint változik el a bognár arca, mint játszik kéket-zöldet mint egy kameleon. Majd látta, mint kapja ki a szájából a pipaszárat, hogy összetörje rajta. No most!

Kerekes fölemelte kezét. Bencze az átok sulyától fél térdre roskadt . . . s Kata, mint egy jól nevelt leányhoz illik, követte Benczét. A bognár-mester arca erre úgy mosolygott, mint a teli hold. Majd jóságosan mondá:

— Gyermekeim! Tudtam, hogy szeretitek egymást. Ha csak az én áldásom kell, nesztek!

Bencze fölállt, Kata utána. Az immár völegénynyé avatott legénynek zsbongott a feje. Ő mást várt.

Majd családottan dörmögte: — Ej, ej! Mit prédikált akkor nekem Kerekes uram! Hát már a lopás nem bűn?

— Már hogy volna az bűn?

— De hisz én elloptam a Kata leányát, az üdvösségemet?

— Tanuld meg pajtás, hogy vannak dolgok, amit sohasem bűn ellopni.

a phylloxera pusztítása előtt volt, ami remélni engedi vidékünk anyagi fellendülését.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Egyről-másról.

Ragyogó napsugár bontja szárnyait. A rügybomlásnak mintha hangja volna, mintha hallanók a föld lehelését.

Itt a tavasz friss zöldjével, illatát terjesztő virágaival. Minden a természetben megújul; erdő-mező új mezt ölt, — csupán az ember nem újul meg, különösen ha maradi és nem halad előre.

Ugy van. Ott, hol az emberben a kulturális fejlődés iránt nincs meg a törekvés: tespedés, maradiság áll be. A tavasz ujjábredéséből nem merit tanulságot s marad a régi kerékvágásban. Pedig az egyszerű földmives is már kora tavasszal előszedi ekéjét, megkezd munkáját, hogy megszerezze munkájával az életre való szükségességeket. Munkakörében izzad-fárad, nem maradi, mert tudja, hogy ezzel csak vesztét idézi elő.

A mi kedves Tapolczánk az utolsó évtizedben roppant sokat haladt. Megállapodni nem fog; meg jól tudja annak értelmes lakosága, hogy a kulturában való megállapodás egyenlő a hátramaradással.

Vannak szép betonizott, aszfaltos járdákkal ellátott utcáink; ahol lehetséges, az utcák befásítva; van szép parkunk; a vilamos világítás is csak meg lesz idővel. És meg vagyunk győződve, hogy az utcák öntözése is megkezdődik a melegebb időjárásal. Megkezdődik pedig azért, mert a lábas jószág kora reggel és este nagy port kavart a legelőre menet és visszajövet. Pedig éppen ez az idő az, mikor különösen tavasszal és nyáron városunk lakóinak jórésze a főutca gyalogjáróján szereti élvezni a tiszta, üde levegőt. Nem is szólunk arról, hogy ennek lehetővé tétele céljából immár a városi előljáróság komolyan hozzáfoghatna ahhoz a szigorú intézkedéshez, hogy a tulajdonosok marháikat nem a csorda eddigi gyülekezési helyére, a Szt.-háromság térére — hanem a főutca egyik északnyugati végére, a domb aljára fogják terelni, oda, hol oly szép a kilátás a Balaton sima tükreire.

Ha a közönség eme rég táplált óhaja teljesül, akkor ki-ki bátran indulhat reggeli és esti sétájára, mert portmentes, tiszta, üde levegőben nem fogunk többé szűkölködni.

Vederemo!

Kunsági.

H I R E K.

Eljegyzés. Láng János tapolczai magyar királyi állatorvos eljegyezte Németh Lajos sumegi takarékpénztári pénztáros kedves leányát, Ilonát.

Áthelyezés. Mint halljuk, a m. kir. igazságügyminiszter *Bulla Antal* tapolczai kir. járásbíró a rózsahegyí kir. járásbíróhoz áthelyezte.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület az olasz borvám kérdésében május hó 2-án Zalaegerszegen gyűlést tart.

Iskolai ünnepélyek. Az 1848-iki törvények szentesítésének emlékéért városunk iskolái is megünnepelték. Reggel 8 órakor a plébánia templomban résztvettek a tanulók tanáraik és tanítók vezetésével az istentiszteleten. Utána a polgári fiúiskolában Sztücs Mihály tanár a nap emlékére tartott előadást, továbbá hazafias szavakat és énekszámokat töltöttek ki az ünnepély műsorát. A római kath. és izr. iskolák tanulóinak pedig tanítók magyarázták meg a nap jelentőségét.

A községi faiskolák. Zalavármegye szabályrendeletet alkotott a községi faiskolákról, mely a múlt évben lépett életbe. A tapolczai kerületbe 20 község tartozik, melyek közül máris 12 községnek van üzembe vett faiskolája. Az üzem megkezdéséhez minden község 2600 drb csemetét és 14 drb különböző fajta nemes gyümölcsfát kapott anyafakul a földmívelésügyi minisztertől teljesen ingyen. Az egy évi halasztást kért községek határ-

ideje lejárván, ezek is kötelesek már a folyó tavaszra faiskolának alkalmas területet kijelölni, hogy azokban már az ősz folyamán az üzem a magvetéssel megkezdődhessék.

Az újoncok szolgálati ideje. Tudósítónk jelenti, hogy az 1903. évi újoncok május 1-én vonulnak be, öszszolgálati kötelezettségük azonban december hó 31-étől számítatik. Az október 1-től május 5-ig terjedő 7 hónap beszámítódik. Az 1903. évi egyéves önkéntesek október hó 1-én vonulnak be és egy évig tart tényleges szolgálatuk.

A „Közsegházáról” címen mult számunkban megjelent közleményre Tibola János városbíró úrtól vettünk egy panaszos levelet, melyben nem annyira a felhozott panaszokat cáfolja meg, hanem elfoglaltságát hozza fel a mulasztások okául és a lapunkban helyt nem adható személyeskedés terére lép. Mint-hogy éppen nem az általa gondolt egyén a panaszos, és lapunk minden személyeskedés nélkül a tiszta igazságot és közérdeket szolgálja, mi az ügyet a személyeskedés terére nem engedjük vinni. Beismerjük, hogy az igen tisztelt városbíró ur szívén viseli a község érdekét, de viszont azt is megengedi, hogy sem magán elfoglaltsága, sem a hivatalos elfoglaltságától más, a város érdekében történt ténykedése nem menti a kifogásolt mulasztást. Mindezek elkerülése céljából azt ajánlanánk, hogy hetenkint meghatározott napon és időben tartson hivatalos órát, akkor úgy a hivatalos, mint magánügyeit fennakadás nélkül végezheti. Egyebekben lapunk mindig a tiszta igazsággal és pártatlansággal a közérdeket szolgálja, sajnos, hogy mégis vannak egyesek, kik folyton ugyanezt hangoztatva mégis ellenlábasainkká lesznek, ez azonban nem akadályoz meg bennünket ezután sem abban, hogy a közérdek szolgálatában álló felszólalásoknak mindenkor lapunk hasábjait megnyissuk, mert egy vidéki lapnak létjogosultságot elsősorban a helyi közérdek istápolását célzó munkásság ad. A i ezt megérteni nem tudja vagy nem akarja, — az ne támogasson bennünket!

A Palatonvidéken levő kopár, sziklás területek erdősítését 1900. év tavaszán kezdték meg Eszterházy herceg balatonmenti birtokain. 1550 kat. hold kopár, sziklás terület befásításáról van szó. Ezen nagy terület erdősítését 20 évi időszak aiat évenkénti egyenlő arányban fogantositják. Ennek munkálata sipeki Balas Béla hercegi erdőfelügyelő vezetése mellett eszközöltetik. 1900 óta mintegy másfél millió csemetét ültettek el. Minden tavasszal újra megindul a munka. Erdemes nézni, a jól begyakorolt munkások mint ültetik a sziklás talajra hordott termőföldbe a fiatal csemetéket, melyek csekély kivétellel meg is erednek. Hogy az erdősítés klimatikus tekintetben is mily jótékony hatása, azt szükségtelen bizonyítgatnunk. Kár, hogy vidékünk nagyobb és kisebb birtokosai nem indulnak a jó példa után.

Zalavármegye építkezési szabályrendeletét készítette, a melyet általános érdekű tartalmánál fogva jövő számunkban részletesen fogunk ismertetni.

Motorkocsai a keszthely—balaton-szentgyörgyi vonalon. Mint a Keszthelyi Hírlapból értesülünk, a keszthely—balaton-szentgyörgyi vasutvonalon a nyáron motorkocsikkal próbát tesznek s ha beválik, akkor rendszeres közlekedésre fogják a kocsikat felhasználni. E közlekedési eszköz különösen a személyforgalomra lesz előnyös, mert lehetővé válik a gyakori menet, ami az utasok kényelmét biztosítja.

Adomány. Özv. Széll Gáborné szül. Angyal Klára, hegymagasi lakos, kinek nemes celokért lelkesülő jó szíve már oly sok és nagy áldozatokat hozott a jótékonykodás oltárára, a tapolczai kath. legényegylet házalapja javára 30 koronát volt kegyes adománya nyújtani, amely nagylelkű adományért a nyilvánosság előtt is halás köszönetet nyilvánítja a Kath. legényegylet.

Csiorzás. Nálunk már annyira elharapódzott ezen pénzre való játék, hogy uton-utfélen találkozhatunk egy-egy rakás suhanc, sőt felnőtt emberek csoportjával, elállva a szabad gyalog közlekedést, dobálva nemcsak a fillért és 10—20 fillérest, hanem koronát

is, tehát hazard mulatsággá fajult, ami már magában véve is megakadályozandó. De még ennél is nagyobb baj, mint említettük, hogy a szabad gyalog közlekedés van általuk akadályozva, sőt a legbotrányosabb és trágár káromkodás és beszéd által nem egyszer a közszemérmert sértik meg. Hát hol van a mi rendőrségünk ilyenkor? Tessék az utcákat ilyen minden tekintetben botrányos csoportosulásoktól megtisztogatni, mert ezek a csirái a mi elvadult közállapotainknak, utcai rendetlenkedéseknek és verekedéseknek.

A kőművesek strájkja. Mult héten a helybeli kőművesek gyűlést tartottak, amelyen előadták kívánságaikat, amint értesülünk azonban, oly feltételeket szabtak munkadóiknak, melyek el nem fogadhatók. Legújabb értesülésünk szerint azonban a kölcsönös megállapodás megtörtént, s így mi sem fogja akadályozni a nagymérvű építkezések haladását.

Megrugta a ló. Régi közmondás az, hogy „Mérget asszonyt szóra ne indits; rugós lónak háta mögé ne állj.” Németh Jenő tapolczai adóügyi jegyző a példabeszéd első részét nem tapasztalta még, de a második részét tudhatta volna. És éppen ennek köszönheti, hogy f. hó 14-én néhány jó barátja társaságában Antalfára, szülei meglátogatására ment, ahol a figyelmeztetés dacára megregetvén a ló hátát, az kirugott és Némethet a jobb szeme fölött megrugta. A rugás oly erős volt, hogy a ló patkója által ejtett sebet a rögtön hívott orvosnak be kellett varrnia. Azonban, mint örömmel értesülünk, Németh teljesen veszélyen kívül van és nemsokára ismét körünkbe lehet Jelenleg szülei házában részesül ápolásban.

A kath. legényegylet mulatsága. Az egylet agilis, fáradságot nem ismerő, lelkes alelnöke, Kéry Elek az egylet részére építendő házalap javára a folyó hó 12-én tartott gyűlésen indítványozta, hogy a fenti célra az egylet mulatságot rendezzen. Indítványa helyesléssel elfogadtatott és a multság általános programja is megállapított. A műsor felolvasás, ének és szavaltokból áll. A multság sikerét biztosítja ama körülmény, hogy a műsor igen változatos és érdekes, továbbá hogy a szereplésre az egylet Langer István világi elnök, szolgabíró, Stehaneck Jánost és Szigethy Ödönt kérte fel, kik készséggel tesznek eleget a jótékonykodás nevében is az egylet kérelmének. A részletes műsorról a kibocsátandó meghívók nyújtanak felvilágosítást.

Szülő- és borgazdasági tanfolyam néptanítók számára. A földmívelésügyi m. kir. miniszter által a néptanítók számára rendezett szülő és borgazdasági tanfolyamra a tapolczai vincellériskolához a következő tanítókat vette fel: Hauk Antal Nagynyárad, Allbauer János Gödre, Szigriszt Rezső Berkeszt, Mislzay Lajos Tarrós, Steiner Ferenc Szökéd, Gruber József Bükösd, (Baranyam.) Jámor Lajos Látrány, Lengyel Béla Somogykéthely, Karbuczky Mátyás Tapsony, Kovács Ferencz Felsővéged, Puska István Szőlőgyörök, (Somogym.) Haeberle János Ozora, (Tolnamegye.) Takács Imre Fenékpuszta, Deutsch Andor Hahót, Pados József Sándorháza, Zsuhár Kálmán Petend, Vecsey Gyula Szepezd, Hörömpő János Kövesd, Illás Géza Felső-Szemenye, Turza János Dobronak, Trebitzky József Szent-László, Oszten Lajos Légrád, (Zalamegye.) A tanfolyam első fele f. hó 25-én kezdődik és két hétig tart. A tanfolyam másik fele októberben fog tartatni.

Kötőestélyek. A kath. jót. nőegylet tagjainak kebeléből alakult társaság, az u. n. „kötőkék” címe alatt hetenkint egyszer mindig más-más tagnál a tél folyamán összejöttek. A társaság nemes szívű tagjai a kellemest a hasznossal és jótékonyssággal kötötte össze, mert minden alkalommal tettség szerint egy közös perselybe a szegények részére filléreket gyűjtöttek, a mi most a mult szerdan volt utolsó estély alkalmával összeszámoltatván koronákká lettek és pedig ez alkalommal jelen volt férfiak adományaival együtt kerek 100 koronát a kath. jót. nőegylet szegényei számára. A jött magában hordja a dicséretet; de nem mulasztatjuk el felemlíteni, hogy az eszme, az egylet minden szép és nemes iránt lel-

kesülő elnöknőjének Csentes Józsefné ur-nőnek a kezdeményezésére indult meg. A szegények buzgó imája lesz a nemes szívű adakozók igaz jutalma.

A „Kert” Mauhtner Ödön szerkesztésével megjelenő a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap 8. száma az alábbi tanulságos tartalommal bír. Simandl Ferencz: Két fajta görödinnye, amely bevált. Binder: Mikor én babot veteményeztem. Zádor Gyula: A legnagyobb és leggyakoribb hibák a gyümölcsfák ültetésénél. Nyilvános pályázat új téli körtéfa fajta előállítására. Borbás Vincze: Az őszi rózsának új fajtája. Magyar Gyula: Nicotiana Sanderiana. Liebbald Beni: Met-szés után. Binder: Siket, vagy meddő méh-petekről. Dinynekivitel Németországba. Gázs Ágoston: Érdekes adatok a kertészetről az 1740-es évekből. Tétényi: Uj burgonyabe-tegség Angliában. Hoz ezenkívül szakhíreket és apró szakközleményeket. A „Kert” elő-fizetési ára egész évre 10 korona. Megjéle-nik minden hó 1-én és 15-én. Előfizethetni lehet a „Kert” kiadóhivatalában Budapest, VII. Rottenbiller-utca 33. sz.

Pályázatok, betöltendő állások. Hézag pótló, áldásos célu vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap” Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közve-títőjük, csak az értelmiségbeli álláskeresők-nek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely *azonnal* hirt ad az országban megüresedett összes állásokról. ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen, átte-kínthetően megtalálja a megüresedett állá-sokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. *Szól-gálatot tesz az alkalmazásadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közve tesz.* Ezért állást nyerni legbiztosabban ezen lap után lehet Közöltetnek a hivatalos pá-lyázatok is. Hetenkint megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivataliszolgai, pénzügyi, kereskedősegédi, könyvelői, üz-letvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen mel-léklete: „Házassulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Bu-dapest, Erzsébet-körút, 18. Képviselek *fiók-kiadóhivatalok* vezetésére minden nagyobb vidéki városbn kerestetnek.

Házassági célból ismerkedni legbiztosab-ban lehet „HAZASULANDÓK LAPJA” ut-ján. Ma, mikor a társas érintkezés, ismerke-dés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap után ismeretséget szerezni, mely házassulandók között az egész ország-ban és külföldön is elterjedt. Számos házassá-gi ajánlatot férfiakról, különböző hozományu nőktől, tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik. az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsfák permetezése.

A gazdálkodás minden ágában száz meg száz ellenséggel kell megküzdenünk, hogy gazdasági természetűjeinket azok pusztí-tásától megmenthessük. Ismeretes a szőlő sok ellensége, a melyek ellen csak költséges védekezési módok árán vagyunk képesek az amugy is sokba került szőlőinket a pusztító férgek, rovarok és betegségektől megmenteni. Nem kevesebb ellensége van gyümölcsfáink-nak is, melyek pusztítása ellen újabban hatásosan a különféle anyagokkal való per-metezés bizonyult sikeres védekezési eljárás-nak. Ezt pedig a fa életének különböző sza-kaiban kell végeztetnünk. Lássuk tehát az egyes gyümölcsfák permetezési idejét és anya-gát.

Almafánál a téli araszoló, almamoly és varrosodás ellen az első permetezést 1°-os bordói oldattal a rügyfakadás előtt eszkö-zöljük. A második permetezést rügyfakadás-kor, a harmadik a virág elhullása után egy-héttel, a negyedik permetezés ezután két hétre

történjek bordói lével és arzénsavas rézzel (svajnfurti zöld).

*Körtéfa*l varrosodás, levéltetvek és alma-moly ellen ugyancsak bordói lével az almánál jelzett fejlődési korban kell, ugyanazon anya-gokkal permeteznünk.

Őszi- és kajszinbarackot a levélfodrosodás, eszelény, lisztharmat és rothadás ellen, a rü-gyek duzzadásakor rézgálicoldattal permetez-zük. Mielőtt a gyümölcs fejlődni kezd, bor-dói keveréket és arzénsavas rezet használ-junk a permetezéshez. A harmadik permete-zést két hét múlva csupán csak bordói lével végezzük, ezt ismétljük két hét után mint negyedik permetezést.

Cseresznyefát levéltetű, eszelény és a füs-tösszárnyu levéldarázs hernyója ellen, a rügy-fakadás előtt rézgálicoldattal, a levéltetű ellen pedig petroleum emulzióval. A gyümölcs fej-lődéskor bordói keverékkel, ez utóbbival két-két heti időközökben még kétszer megismé-teljük.

Szilvafát az eszelény és gombabetegségek ellen rügyfakadáskor rézgálic oldattal. A má-sodik permetezés ezen kívül még arzénsavas rézzel is történik. A harmadik és negyedik permetezés csupán bordói lével 2-3 heti időközökben végzendő.

Egrest lisztharmat és hernyók ellen a le-vél kihajtása után bordói keverékkel és arzénsavas rézzel. A második, harmadik és ne-gyedik permetezés kéthetenként csakis réz-gálicoldattal történjék.

Ribizke a lisztharmat és hernyók ellen amint ezek láthatók, arzénsavas rézzel és kénporral hintendő meg. A hernyók esete-les pusztítása ellen a porlasztás, a liszt-harmat ellen pedig a bordói lével való per-metezéssel védekezünk.

Mindezen permetezések között bizonyára az első és második permetezés bír fonto-sággal, mert épen ezen időszakra esik a legtöbb pusztító rovar, tetű és más beteg-ség kezdete, a melyet a permetezés által mar-csirájában fogunk elpusztítani. Az évenként következőt eszközlött permetezés meg fog-menteni a sok gyümölcsfa ellenségtől. Bárha minél szélesebb körben válnék általánossá az említett védekezési mód, úgy a gyümölcs-termes terén is nagyobb eredményt tud-nók felmutatni.

Szerkesztői üzenetek.

A. F. Diszel. Köszönet a szép versért. Szí-velyes üdvözléssel, kérjük a jövőben is la-punk támogatását.

P. r. b. Az eszme jó, egy kevés javítás-sal sorát ejtjük.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Mindenféle TÉGLA

ugymint: faltégla, lyukas és tömör sajtolt faltegla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserep, valamint orr-, kövezet-, kut-, csatorna, párkány- és jászoltegla, úgy alagsó is a legjobb minőségben bármely allomásra szál-lítva kapható az alant nevezett téglá-gyarban.

Árjegyzékkel és mintával szivesen szolgál
URADALMI GÖZTÉGLAGYÁR
SÁRVÁR.

Kiadó lakás.

Némethy utmester házában egy be-butorozott utcai szoba külön bejárat-tal május 1-től kiadó.

STIGLITZ ÁRMIN
órás- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szol-gálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás-és aranyművesnek:

Stiglitz Armin.

FOGAK és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolí-tása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolcza, fútcza volt Hoffmann-féle házban.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkeze-léshez szükséges gépekből u. m. permetezők, szenkénegezők, porozók, lepkefogó lampák — továbbá a leg-nagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül állandó raktárt tartok min-dennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Városi Vendel tapolczai lakosnál. Posta-utcában eladó egy varrógép és egy szép faragott fali tükör.

A tükör saját faragvány, keményfából. Hossza 122, szélessége 85 centiméter.

Megtekinthető bármikor a tulajdonos lakásán.

HIRDETÉSEK.

Ne vegyen
hangszert
mig
Reményi Mihály
mű-hangszerész

legjobb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik
Budapestről,
Király-utca 44. sz.

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom-m.) Sörgőnczim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (F.-Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

== HATSCHKE LAJOS SZAB. ==

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek HATSCHKE LAJOS Budapest, VI, Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.

Értékesítsük a tapasztalatot!

Egy megrendelés után meggyőződik mindenki, hogy áraink mesés olcsósága, és áruink minőségének kifogástalan volta, valamint

a leggazdagabb választék

legszebb újdonságok gyapju-, mosó- és selyemszövetekben, kész női és úri ruhák, kalapok és minden egyéb ruházati cikkek, szőnyegek, takarók, függönyök, vászonárúk stb. stb. Mindezek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig a megbízhatónak elismert

Ludwig ZWIEBACK & Bruder

csász. és kir. udvari szállítóknál kaphatók

WIEN, VI 2. MARIAHILFERSTRASSE 111.

A monarchia egyedüli áruháza, mely példátlan olcsó árai dacára 15 koronás megrendelésre portómentesen szállít!

Látványos mintagyűjtemény, — garantált — kitűnő gyapju. mosó selyemszövetekből, kívánatra ingyen, bérmentve.

Gyönyörű illusztrált divatlapok!!

8-20

Legjobb és legolcsóbb

szőlőtrágya

a kőbányai szárított hizosertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállítónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

Rum, Cognac, Szilvorium,

likőrök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árúk. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Erzsébet királyné alap sorsjáték

Ő csász. és kir. Fensége FERENCZ FERDINÁND trónörökös védnöksége alatt.

Főnyeremény:

100.000

korona, továbbá 10.000, 5.000, 3000, 2000, 1500, 1000 kor. stb. stb. mindössze 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Huzás visszavonhatlanul

f. é. május 28-án

hatósági felügyelet mellett.

Kapható Tapolczán: **FELISCH ANTAL** urnál és Budapesten az igazgatóságnál. (V. Nador-u. 23.)

Tüzifa eladás.

- I. Bükkfa hazhoz szállítva 33 kor.
- II. „ „ „ 29 „
- I. Cserfa „ „ 32 „
- II. „ „ „ 28 „

Egészséges, száraz, szép 100 m/m, I-ső osztályú bükkhasábfát korona 130.— II-ik „ „ korona 125.— szállít bérmentve a tapolczai vasút-állomásra

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

Jorgó János

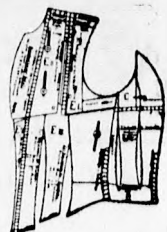
órás gyári raktár Wien III. 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelézolap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részvétel teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nickeltokban 36 órai járással 20 frt. 8039. sz. valódi ezüst pánczelléncz 15 gr 1 frt. 7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedeltű 5 frt. 7989. sz. Ingaóra útművel 2 súlyal 180 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek nevemre és házszámomra 75/B, pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint,

fáradtság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Ez a készülék minden

testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

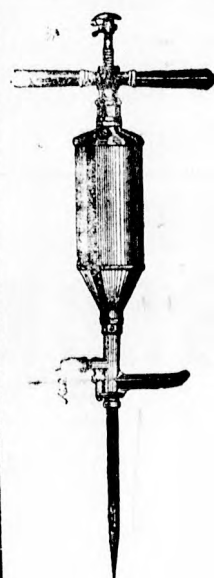
Guschelbauer Antal,

Sopron.

5-52

Képviselek minden helységben kerestelek.

Magyarzatot ingyen küldök.

A szénkénegezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartósabb

szénkénegefecske az

„EGYSZERŰSÉG”

Kosinszky Viktor igazgató szabadalmazott szénkénegefecske. KIZÁRÓLAGOS GYÁRTÁSA ES ELADÁSA:

SCHOTTOLA ERNŐ ezégnél

BUDAPESTEN, Andrassy ut 2.

A szénkénegefecske ellenőrzésére szolgáló mérő-henger ugyanitt kapható — Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz ingyen és bérmentve küldöm meg.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{2}$ palaczk 5 korona $\frac{1}{2}$ palaczk 2-60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SATTLER JÓZSEFNÉL Nagykanizsán.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.